

Brüssel, 26. veebruar 2026
(OR. en)

6281/26

Institutsioonidevahelised
dokumendid:
2025/0399(COD)
2025/0400(COD)

ENER 67
CLIMA 62
CONSOM 44
TRANS 71
AGRI 113
IND 113
ENV 121
COMPET 182
FORETS 20
RELEX 200
ECOFIN 192
CODEC 221

MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat
Saaja: Alaliste esindajate komitee / nõukogu

Teema: Euroopa elektrivõrgupakett
– Poliitiline mõttevahetus

Pidades silmas transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetika nõukogu 16. märtsi 2026. aasta istungit (energeetika), edastatakse delegatsioonidele lisas eesistujariigi taustdokument Euroopa võrgupaketi kohta.

TAUSTDOKUMENT

POLIITILINE MÕTTEVAHETUS EUROOPA VÕRGUPAKETI ÜLE

Komisjon poolt Euroopa võrkude paketi osana TEN-E määruse ja loamenetluste direktiivi kohta esitatud ettepanekute eesmärk on parandada piiriülest ühenduvust ja edendada elektrifitseerimist kui strateegilist sammast ELi konkurentsivõime, energiapuuduse ja vähese süsinikuheitega majandusele ülemineku tugevdamiseks.

Eesistujariik Küpros on koos liikmesriikide ja komisjoniga viinud läbi ettepanekute põhjalikku läbivaatamist. Selle tulemusena on tehniliste sätete ja teksti selgemaks tegemise osas tehtud edusamme, nagu on kajastatud kahes seni avaldatud muudetud tekstis. Mõnes muus küsimuses edusammude tegemiseks on vaja nõukogu poliitilisi suuniseid.

1. TEN-E. Võrkude integreeritud planeerimine ühise stsenaariumi alusel

Tõelise energialiidu väljakujundamiseks on vaja rohkem euroopapärast lähenemisviisi energiavõrkude arendamise kavandamisele. Komisjon on teinud ettepaneku keskse stsenaariumi kohta, mille komisjon koostab liikmesriikide ja põhivõrguettevõtjate panuse põhjal tihedas koostöös ACERi ja TEN-E piirkondlike rühmadega. Keskne stsenaarium oleks ühiseks aluseks piiriülese energiataristu vajaduste ja kandidaatprojektidest saadava kasu hindamisel. Liikmesriigid on oma senistes vastustes rõhutanud vajadust tagada tasakaal ELi tasandi planeerimise ja riiklike poliitiliste valikute vahel. Samuti on nad rõhutanud vajadust läbipaistvuse järele keskse stsenaariumi väljatöötamisel, et võtta arvesse piirkondlikke eripärasid.

Küsimus ministritele

Küsimus 1. *Kuidas saame tagada, et tulevane piiriülese taristu planeerimine, mis põhineb ühisel stsenaariumil, vastab tõelise energialiidu loomise vajadustele, sekkumata liikmesriikide ametiasutuste rolli riikliku energiataristu arendamisel?*

2. Võrkude rahastamine ja kulude jagamine

Hiljutine energiakriis ja meie kiirendatud üleminek on näidanud, et meie elektrivõrgud ei ole enam üksnes riiklikud varad, vaid Euroopa ühise varustuskindluse selgroog. Kohalike ühenduste kavandamiselt tõelise energialiidu rajamisele liikumisel rakendatakse traditsioonilisi rahastamis- ja otsuste tegemise meetodeid nende viimase piirini. 2030. ja 2050. aasta kliimaeesmärkide saavutamiseks on vaja enneolematult ulatuslikku piiriülest taristut. Praegu koonduvad nende projektide kulud sageli vähestesse liikmesriikidesse, samal ajal kui kasu jaguneb piirkondlikult või isegi kogu liidu ulatuses.

Küsimus ministritele

Küsimus 2. *Mil määral on liikmesriigid valmis arendama oma finants- ja planeerimisraamistikke, muul hulgas kasutades võimsusjaotustulu ja laiemat kulude jagamist, et tagada üleeuroopalise tähtsusega projektide finantskoormuse õiglasem jaotamine?*

3. Loamenetlused ja haldusreformid

Liikmesriigid on väljendanud laialdast toetust eesmärgile kiirendada energiataristu-, taastuvenergia- ja salvestusprojektide loamenetlusi. Komisjoni ettepaneku praktiline rakendamine on aga tekitanud õiguskindluse küsimusi, sest liikmesriigid kardavad, et loamenetluste normide jaotamine mitme õigusakti vahel (taastuvenergia direktiiv (RED III), elektrituru korralduse direktiiv, TEN-E, keskkonnaalane koondpakett) võib suurendada vastuoluliste riiklike tõlgenduste ja seega ka kohtuvaidluste ohtu. Lisaks ei ole mitu liikmesriiki huvitatud kavandatavast keelust määrata kindlaks suured territooriumid, kus taastuvenergiaprojektide käivitamine ei ole *a priori* võimalik, sest maakasutuse planeerimist peetakse riigi põhipädevuseks. Mitu liikmesriiki rõhutas ka, et igasuguse energiaprojektide „ülekaaluka avaliku huvi“ eeldamisega peab riikliku julgeoleku ja kaitse osas esinema ühemõtteline kaitse aspekt.

Küsimus ministritele

Küsimus 3. *Loamenetluse kiirendamine nõuab tingimata kompromissi erinevate ja mõnikord vastuoluliste huvide vahel. Kus asub Teie arvates tasakaal sujuvate loamenetluste, keskkonnakaitse ja subsidiaarsuse põhimõtte järgimise vahel?*